

Pro každého

Když tisíce jiných vyléčeno bylo z rozličných bolestí působením

St. Jakobs Oel,
průč ne vy!

Trpíte **Revmatismem, neuralgií,**
bolestí v zádech?
Přihodilo se vám **Vymknutí, obražení,**
spálení, opaření neb pořezání?

Použijte nejslavnější známý hojitel, jenž vás bezpečně a rychle vyhojí.

VELKÉ PŘEKVAPENÍ

... způsobí nám nový čtvrtý český katalog mezi krajany po celých Spoj. Státech. Jest to knížka obsahující 40 stránek vyobrazení a cen hodin, šperků, jehlic, nůžek, přehrad, stojanů a vícečetných stříbrných nádob, zlatých psacích per, jakož i krásný výběr rychých diamantů. Ceny tohoto zboží jsou nižší než kdykoliv před tím, což dokazují objednávky, jejichž přichází nám nyní více než kdykoliv jsme viděli v historii našeho obchodu. — Majíce dlouholetou zkušenost ve výrobě klenotů a kupující hodinky přímo od nejvýhlednějších výrobitelů v Americe ve velkém množství, ládáme každého, jenž pro sebe neb své přítelkyně něco objednat, by neotálel a poslal si pro nás ceník, le kterého může lehce objednat zboží trvanlivé a zaručené za nejnižší cenu. 8 dětů

W. J. WIŠA & SYN.

381 W. 18th St., CHICAGO, ILLS.

JOHN H. BLISS, FRANK E. BLISS.
Kterýkoliv z nich pracuje v zájmu svých zákazníků.

Joseph Bliss,

komisionář se živým dobytčím,
čís. 316 Exchange Bldg,
South Omaha, - Neb.

Všechna pět věnuje se všem zájmům i zájmatům. Hřeň Vaše jest uctívá žádána.

Tržní ceny na požádání.

Nezapomněte číslo 316 Exchange Building, South Omaha, Neb. 33 1m

Hamburgsko-Amer. akciová paropl. spol.

Přeplavní ceny

o parolodích expresních nejrychlejší jízda přes moře za pět dní 21 hod

Po parolodích expresních	\$24.00	\$32.50
Po parolodích pravidelných	\$22.00	\$27.50
Po parolodích Unton linie	\$22.00	\$25.00
Po parolodích Baltimorské linie	\$19.00	

Ohledně přeplavu hlase se u

HAMBURG-AMERICAN LINE,

37 Broadway, NEW YORK, generální úřadovna společnosti, 125 LaSalle St., CHICAGO

DRŮVÍ. THE UNION LUMBER CO., Winona, Minn.
prodává stavební dříví a zarážky je přímo farmerům neb jiným kupcům za hotové. Firma tato nenáleží k trustu. Zašlete nám výpočty k odhadnutí. Můžete koupiti dříví tak lacino jako je koupí obchodník od něj je kupujete a ušetříte tak tolik peněz jako plynoucí. Změňte se o našem listu. Z-Tsbrl
Ohledně dále se v naší angličtině.

Rukopisy Kralodvorský a Zelenohorský.

Nejstarší básnické památky české, vyšlé nákl. Pokr. Západu.
K nim připojen jest fotolitografický snímek čtyř stran původních kopií a provázek je vysvětlivky o původu, nálezu a sporu o jejich pravost dokladná přednáška o jejich kulturním významu, kterou měl 25. května 190 v síni Těl. Jed. Sokol v Chicagu, pan J. A. Oliverius.
Rukopisy zahrnují následující zpěvy hrdinské, milostné a zlomky:
ukopis Kralodvorský. — Záboj a Slavoj [v původním znění staročeském]. — Ctimír a Vlaslav. — Jaromír a Boleslav. — Beneš Heřmanův. — Jaroslav. — Liduše a Lubor. — Zbihoň. — Jelen. — Kytice. — Opuštěná. — Růže. — Zehulice. — Skřivánek. — Jahody.
ukopis Zelenohorský. — Báseň 'Libušin soud' a zlomek básně 'Sněm'
Cena pouze 25c. Adresujte: Pokrok Západu, Omaha, Neb.

PŘEDPLÁCEJTE NA HOSPODÁŘE.

Činý český rolnický časopis ve Sp. Státech. Předplatné \$1 ročně Do Čech \$1.25.

Divy Gramofonu.

z Boston. Journal přeložil pro Pokrok Západočtyřl. Svoboda.

"Nachtěl byste naslouchati zpěvu svými zuby?" Tak promluvil Dr. Emil Berliner, věhlasný elektrik. Při jeho ruce byl strojek, jím samým vynalezený, nazvaný gramofon, — mluvící stroj, kterýž jde o krok dále než fonograf. Jeho zásnamý lidské řeči a hudby jsou nezaručitelny a nezníitelnými a lze je lacino rozmnožovati do nekonečna jednoduchým strojnickým způsobem. Co mluvív neb zpívá jest slyšeti po celém domě obyčejné velikosti. Jest soustava jednoduché, ze celých přístrojů státi bude pouze \$13.00 a zmenšený, určený k používání pro děti, bude prodáván po pěti dolarech. Gramofony přijdou do prodeje asi ve třech měsících. Dr. Berliner vzal hůlku se deset palců dlouhou a do jednoho konce nasadil ostrý hrot ocelový, na druhý konec pak navlékl malý kousek trubičky pryčkové. Pak požádal Vašeho dopisovatele, aby držel i pryčec pevně mezi zuby, kdežto hrot ocelový spočinul na ploché kovové desce, kteráž byla popsána známými zvukovými. Pak puštěn elektrický motor, deska se rychle točila, tak že hrot bžel podél spirální čáry zásnamové. Záchvěvy, adžlované takto urychlením vzduchu, způsobily, že slyšeti bylo hlasitě a jasné zpěv i hudbu vlasteneckého zpěvu "Tramp, Tramp, the boys are marching."

Poslouchaje zpěv tímto zvláštním způsobem, měl pisatel zacpané uši vatou. Vyndav tuto, přislouchal pak vysvětlování Dr. Berliner. Týž pravil. "Učiníme jinor zkoušku." Vynálezce vzal pak obyčejné psací pero, kteréž patrně vidělo dříve lepších duň. Uprostehna pokynutí, pisatel začpal opět uši bavinkou a držel konec držítka pera ve svých zubech. Špička pera spočinula na vodorovné desce, jako při zkoušce dřívější. Motor spuštěn, deska počala se otáčeti a ihned zpěv i hudba vojenské písně byly opakovány. "To jest jen žert", pravil Dr. Berliner. "To bylo by dobré dost pro hluché lidi, avšak účel gramofonu jest, aby mluvil a zpíval hlasitě, tak by byl slyšen obyčejným způsobem. Nežli půjdeme dále, chci Vám okázati způsob, jakým činí se zásnamy na desce." Na to ubíral se do světnice, kteráž byla plna různých a zvláštních přístrojů a nástrojů, mezi nimiž i piano, velké trubky plechové a stroje elektrikou hnané.

"Vidíte tento kotouč", pravil vynálezce, vezma do ruky velmi tenounkou okrouhlou desku zinkovou. "Přikročíte nyní k učinění zásnamů na něm. Nejdříve se musí dokonale očistit trochem benzínu. Pak, jak vidíte, naleju naň něco tekutiny, kteráž je jedním z tuků vosku, rozpuštěným v benzínu. Benzin odpaří se skoro okamžitě a tak zůstane kotouč pokryt velice jemnou vrstvou tuku. Nyní obrátíme zřetel k tomuto stroji, který jest velice jednoduchým, byť se na první pohled trochu spletitým zdál. Jak vidíte, pozůstává hlavně z vodorovné stáječící se desky. Na tuto desku, připravením kotouč svěřadlem uprostřed se nalezájícím a nyní může rytí zásnamů započíti. K tomu máme zde zařízený obsahující přepážku ze slídy, ku kteréž připojen jest velmi jemný hrot neboli písátko z iridium. To se upraví tak, aby písátko přišlo do styku s povrhem zinkového kotouče blíž téhož okraje. Nyní připevním ku přepážce náústek, do něhož lze mluviti neb zpívatí cokoliv se přejeme. Vy nyní mluvte neb zpívejte a já spustím motor, kterým se deska otáčí. Jak se tato otáčí, tak ryje písátko jemnou kruhovitou čarčičku vrstvou tuku na kotouči. Tak je dobře, pokračujte až Vám řeknu aby jste přestal.

"Tak nyní dost", přerušil nyní Dr. Berlin, když pisatel mluvil a zpíval do náústku několik minut. "Podívejme se nyní, co to máme. Sejmú kotouč a desky a jestliže se dobře na povrch podíváte, uvidíte jemnou čarčičku, kteráž jde kolikolem a poněkud blíže se prostředku. Pohlédte na ní tímto velice silným zvětšovacím sklem a shledáte, že tato čárka závitková jest vlnitou. Záhby na této známenají zvukové záchvěvy Vašeho hlasu. Nepochybně jest si povědomí, že pokud byl kotouč na desce, byl navrhován lthem, kterýž naň kapal poněkud se skleněné nádobky. Kdyby toho nebylo, tedy by jemné částice prachu, padající se vzduchu na zinkový kotouč, vlečeny byly písátkem vrstvou tuku, čímž by se čárka rozmazala. Musím Vás upozornit, že písátko neryje do zinkového kotoučku, nýbrž pouze v jemné vrstvě tuku, kteráž jest skoro neprochopitelně tenkou. Vše co nyní jest zapotřebí, jest nať kotouček vyleptati. Totiž, natřeme jej kyselinou, kteráž vylepí neb vyžere kov vlády, kde není chráněn pokrývkou tukovou. K tomu účelu používáme tuto červenou látku v této láhvi, kteráž jest směsí sodnatého a kyslíky sirkové. Aby kyselina měla čas k vykonání své práce, ponechá se kotouč v roztoku asi půl hodiny. Pak jej vyjmeme, omyjeme tuk a nalezneme závitkovou čáru trvale vyrytu v kovu kotouče.

"M-zí tím, co čekati budeme na uskutečnění toho, mohu Vám pověděti něco podrobností o tomto vynálezu. Nezáleží na tom co chceme vyrýti způsob zůstává vždy ten samý, nechtě to má býti lidská mluva, aneb hudba. Jestliže chceme vyrýti zvuky plechových hudebních nástrojů, připojíme jednoduše velkou plechovou trubku k náústku spojenému s přepážkou. Před chvílí jste projevili zvědavost ohledně pianu. Pozoroval jste, že dřevěná bedna zvláštní formy postavena jest na tom nástroji a že z bedny vychází pryčková trubka. V bedně sbírá se zvuk pianu a vychází pryčkovou trubičkou. Když je potřeba, tedy se trubička připojí k náústku psacího přístroje. Fonograf přijde tak drahý, že jest mimo dosah obyčejného člověka. Gramofon naopak bude státi pouze \$18.00, aneb \$25 i s elektrickým motorem, naslouchacími trubičkami a vším všudy dohromady; jeho opakování řeči a hudby jest takdokonalým a zřetelným, že ani slovo, ani nota nemůže býti ztracena, aneb nedokonale slyšitelnou. Mimo to zásnamové kotoučky budou se prodávati velmi lacino, pouze asi za \$5 tucet. Strojek tento není určen pro obchodní účely, nýbrž pouze pro zábavu a vyražení v rodině. Malé a snadno rukou otáčené, určené pro děti budou prodávány po \$5.00. Budou úplně praktickými v každém ohledu a nejen pouhými hračkami. S každým strojkem budou poskytnuty kotoučky po \$2.00 tucet, z nichž každý bude míti dva zápisíky, jeden na každé straně. Tyto zápisíky budou pouze minutové; obyčejná velikost budou dvouminutové. Dvě minuty jest délka zápisí fonografových.

Když máme naše zinkové kotoučky hotovy, jest snadno podle nich zhotoviti tolik jiných, kolik si přejeme. Tyto otisky jsou z tvrdého pryče a jsou v podstatě nezníitelnými; nelze je zničiti leda z úmyslu. Jsou úplně věčnými nápodobe ninami původních kotoučků a jsou ve skutečnosti lepší oněch, jelikož zinkové kotoučky se časem opotřebují, však pryčkové jsou právě tak dobré po použití tisícátém, jako byly z počátku. Když máme původní zápisíky ve způsobu vyleptaného zinkového kotoučku, zhotovíme z téhož elektrotypicky otisk, kterýž nazvati můžeme negativem. Z toho můžeme zhotoviti tolik otisků co si přejeme,

vlečením téhož do kotoučku pryčkového. Kotoučky se stvrdlého pryče jsou dokonalejší otisky, bez nejmenší vad. K tomu účelu používá se vodní síly s tlakem padesáti tun. Tyto pryčkové zápisíky mohou býti posílány po celých Sp. Státech za dva centy a kromkou v poštovní Unii za tři centy. Stroj zvaný gramofon, dokončen byl již před několika časem, avšak nebyl dán do trhu, pokud nebyl zdokonalen způsob rozmnožování zápisek. To bylo vše natouhou k úplnému obchodnímu záru vynálezce. Důležno vyrozuměti, že gramofon není v nijakém způsobu jakýmsi zdokonalením fonografu, nýbrž zakládá se na zcela jiných zásnamách více již známých.

První vynález toho druhu byl fonograf, patentovaný Leon Scottem před 40 lety. Jím známenaly se křivé čárky na zaobroušeném povrchu mosazného válce, pomocí přepážky a písátka.

"Tím bude náš kotouček asi již na čas vařiti kyseliny," pravil Dr. Berliner. Zmizel v tajemném pokojku, z něhož v zářící vystoupil a vyřptaným kotoučem v ruce. Připevnil jej na náou kruhovitou otáčecí desku, kteráž byla částí gramofonu. To stalo se mlíkem pomocí šroubku. Pak upravil "hlásonu bedničku", jak to nazýval, kteráž byla malým přístrojkem s přepážkou s pakfou. S přepážkou spojen byl ostrý ocelový hrot, kterýž vložen na počátku čárky závitkové blíž okraje kotoučku. Elektrický motor spuštěn a ocelový hrot bžel podél čárky zásnamové jak otáčecí deska se otáčela, opakujíc hlasitě a zřetelně slova i zpěv pisatele. Jelikož tento dřívě svého vlastního hlasu neslyšel, rozhodl se v tom okamžiku, že v budoucnosti bude ještě mluviti, ale zpěvu nechá býti. Poslouchání toto dělo se ušními pryčkovými trubičkami. Pak Dr. Berliner připevnil k přepážce velkou trubku a hlas pisatelův byl slyšitelným zcela zřetelně ve sklepě, aneb před domem na ulici. Litoval, že nemá v uších posud bavlnu. Vynálezce byl ochoten přitáhnouti dusitku v hlasné bedničce tak aby hluk umenšen. Onehdy úřadovna národopisná posíla jednoho ze svých zřízenců, pana James Mooney k Dr. Berlinerovi za tím účelem, aby učiněny byly trvalé zásnamy zpěvu pověstného tance duchů, oblíbeného mezi Sioux Indiány a jinými našimi divochy. Pan Mooney ztrávil mnohá leta mezi divochy, žil po jejich způsobu a naučil se jejich zpěvy. Tyto popěvky vymřajících lidu, kteréž mají historickou cenu, zpíval do gramofonu a zásnamy zachovány jsou nyní bezpečně v Smithsonianém ústavě.

Trubičky pro fonograf jsou tak křehkými, že zachování jich po nějakou delší dobu jest velmi obtížno. Pouhá změna v teplotě způsobí jejich popraskání, čímž stanou se nepoužitelnými. Věk zásnamů na tvrdém pryči pro gramofon jsou trvalejšími než pyramidy egyptské; ony trvati budou tisícletí a zůstanou vždy dokonalejšími. V budoucích stoletích nebudou považovány za zvláštní, naslouchati hlasu lidí, kteří byli mrtvími po dlouhou dobu. Zápisí gramofonické drženy budou v knihovnách a děti budou baviti se posloucháním hlasu prapradědečkovy v roce 1905 a budou slyšeti vlastní slova praprababičky v 1910. Nezdá se býti nemožným, že někdy v budoucnosti budou lidé psati své po slední vůle a odkazy gramofonem, tak aby nebylo sporu a nákladných soudů.

Zkusili jste někdy
Electric Bitters jako léku v nemoci? Jestli ne, kupte láhev a bude vám pomoci. Lék tento shledán byl zvláště účinným ve všech nemocích ženských, poněvadž účinkuje přímo na ústrojí těla, dodává mu nové síly. Jestli trpíte nechutí k jídlu, zácpou, bolestí hlavy, mládobou aneb nervozností, nespáním, rozčilením, závratí atd., tu jsou Electric Bitters lékem, jehož máte zapotřebí. Zdraví a síla jsou užíváním jeho zaručeny. Pouze 50c. láhev u Goodman Drug Co., Omaha, Neb. (3)